

AAMSVEENWEG

Naar het aams- of amtsveen

Meer dan duizend jaar is in het Aamsveen turf gegraven om boer en burger te gerieven. De bovenlaag diende, met stalmest vermengd, voor bemesting van zandgronden. Vele karrevrachten waren nodig om een akker humusrijk te houden. Zo werden de esgronden elke eeuw met zo'n tien centimeter verhoogd. Wekelijks reden de turf wagens naar de stad, waar veel turf werd verhandeld voor huisbrand en industrie. De eerste stoommachines in de fabrieken werden met turf uit het Aamsveen aangedreven, hoewel al vrij gauw op steenkool werd overgegaan.

Turf ontstaat door het vergaan van afgestorven mossen, zure grassoorten en moerasplanten. In de vochtige veengrond met leemachtige bodem worden de plantenresten echter niet volledig afgebroken, maar de eeuwen door samengeperst tot een metersdikke organische massa met grote verbrandingswaarde.

De turfwinning was aanvankelijk op eigen gebruik gericht.

De exploitatie begon pas in de middeleeuwen. Wie van het turfsteken moest leven had slechts een kale boterham. Het zware werk werd van eind maart tot juni verricht.

Eén man kon per uur bieke meter verwerken. op platte kruiwagens het droogveld gereden, werk konden doen. In beëindigd.

Straatnaam als spiegel van historie

anderhalf tot twee ku-
De natte koeken werden
over loopplanken naar
zodat zon en wind hun
1968 werd de verving
Het resterende Aams-

veen heeft deel uitgemaakt van het langgerekte veengebied langs onze oostgrens, dat sinds het midden van de vorige eeuw grotendeels is ontgonnen. Het is 120 hectare groot en bij de Stichting Het Overijssels Landschap in beheer. Op Duits gebied loopt het over in het Amtsvenn en beslaat daar 2000 hectare. In de nummers 18, 19 en 20 van n Sliepsteen is over de geschiedenis van het Aamsveen, de ontginning en de strijd om het behoud van het overgebleven natuurgebied uitvoerig geschreven. Een aantal jaren geleden is aan de verloedering van het veen door de ingrijpende ontwatering ten behoeve van het omliggende landbouwgebied een einde gemaakt. In het decembernummer 1992 van het tijdschrift Overijssels Landschap wordt gemeld dat de veenvorming door verhoging van het waterpeil weer op gang is gekomen. Een aantal van de verdwenen planten en dieren is al terug gekeerd. Het gebied begint zich nu te ontwikkelen tot een museumlandschap, dat laat zien wat er leeft en groeit in het hoogveen. Dat zijn onder meer vleesetende plantjes, orchideeën, gentianen en de alom aanwezige adelaarsvarens. Er zijn poelen, waarin amfibieën kansen krijgen zich te ontwikkelen. De enige in ons land levende giftige slang, de adder, komt er nog voor. Tot de broedende vogels in het gebied behoren de watersnip, roodborsttapuit en sprinkhaanrietzanger.

Leo Nijkamp

